

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2129/07
18.12.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Ljiljane Ivković-Jovanović, članova veća, u parnici tužioca "AA", čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tužene Republike Srbije - MUP Republike Srbije, koju zastupa Republički javni pravobranilac iz Beograda, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.17960/06 od 13.2.2007. godine, u sednici održanoj na dan 18.12.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJU SE presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.17960/06 od 13.2.2007. godine i Prvog opštinskog suda u Beogradu P.br.7910/05 od 2.10.2006. godine tako što se odbija tužbeni zahtev kojim je tužilac "AA" tražio da sud obaveže tuženu Republiku Srbiju - MUP Republike Srbije da tužiocu na ime naknade štete isplati 659.129,30 (šestopedesetdevethiljadastodvadesetdevet i 30/100) dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.4.2006. godine do isplate kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, kao neosnovan.

Svaka stranka snosi svoje troškove.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž.br.17960/06 od 13.2.2007. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena presuda Prvog opštinskog suda u Beogradu P.br.7910/05 od 2.10.2006. godine kojom je obavezana tužena da tužiocu na ime naknade štete isplati 659.129,30 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.4.2006. godine do isplate u roku od 15 dana i kojom je obavezana tužena da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka.

Protiv pravosnažne presude donete u drugom stepenu blagovremeno je izjavila reviziju tužena pobijajući je zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je dao odgovor na reviziju sa predlogom da se revizija tužene kao neosnovana odbije a tužiocu naknade troškovi revizijskog postupka.

Ispitujući pravilnost pobijane presude na osnovu ovlašćenja iz člana 399. ZPP a pazeći po službenoj dužnosti na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP i na pravilnu primenu materijalnog prava Vrhovni sud je našao da je revizija tužene osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je pravno lice registrovano za obavljanje rentiranja - iznajmljivanja putničkih vozila i kao vlasnik vozila sa BB zaključio ugovor o najmu vozila marke "Opel astra H" registarski broj ___ na dan 17.11.2004. godine. Ugovorom je predviđena mogućnost prelaska državne granice samo uz posebnu dozvolu tužioca kao vlasnika vozila. Vozilo je istog dana prešlo državnu granicu i napustilo teritoriju Republike Srbije iako tužilac za to nije dao dozvolu. Vozilo je pronađeno u DD i vraćeno tužiocu 21. januara 2005. godine. Zbog toga je tužilac pretrpeo štetu koja se ogleda u nemogućnosti iznajmljivanja vozila za period od 17.11.2004. godine do 21.1.2005. godine koja iznosi 447.434,85 dinara, zbog kasnije naplaćenog depozita u visini od 6.798,54 dinara, za troškove preuzimanja vozila od 40.573,48 dinara, na ime troškova ponovnog stavljanja vozila u promet od 35.873,25 dinara, na ime plaćenog PDV-a 81.766,07 dinara, na ime učešća u šteti sa kamatom 37.662,22 dinara odnosno ukupna šteta koju je tužilac pretrpeo je 659.129,30 dinara na dan 1.4.2006. godine.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je obavezao tuženu da tužiocu naknadi štetu koju je pretrpeo zbog nepravilnog rada organa tužene koji je propustio da proveri isprave za vozilo tužioca i dozvoli mu prelazak državne granice bez odobrenja vlasnika, a primenom člana 172., 185., 189. i 190. Zakona o obligacionim odnosima.

Osnovano se u reviziji tužene ukazuje da je na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje od strane nižestepeni sudova pogrešno primenjeno materijalno pravo.

Tužilac svoj zahtev zasniva na odredbi člana 172. Zakona o obligacionim odnosima i članovima 5., 16. i 17. Zakona o prelaženju državne granice i kretanju u graničnom pojasu ("Službeni list SFRJ", br.34/79... "Službeni list SRJ", br.24/94...68/02).

Zakon o obligacionim odnosima u članu 172. propisuje odgovornost pravnog lica za štetu koju njegov organ prouzrokuje trećem licu u vršenju ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija. Po ovom osnovu pravno lice ne odgovara

za svaku radnju ili propuštanje već samo za onu koja predstavlja nezakonit ili nepravilan rad.

Odredbom člana 5. Zakona o prelaženju državne granice i kretanju u graničnom pojasu je propisano da se pod kontrolom prelaženja državne granice u smislu zakona podrazumeva utvrđivanje od strane ovlašćenog službenog lica nadležnog organa unutrašnjih poslova ispravnost putne isprave pri prelaženju državne granice i identiteta lica koje prelazi granicu kao i pregled lica i prevoznog sredstva. Odredbom člana 16. je propisano da pored kontrole putnih isprava ovlašćeno službeno lice može prilikom vršenja kontrole putnih isprava da izvrši pretres lica, pregled stvari koja ta lica nose i pregled prevoznog sredstva kojim prelaze državnu granicu, radi sprečavanja neovlašćenog prelaženja državne granice i prenošenja vatrenog oružja, eksploziva, štampe i drugih stvari čije je unošenje ili iznošenje iz zemlje zabranjeno. Odredbom stava 1. člana 17. je propisano da domaće ili strano prevozno sredstvo ne sme napustiti granični prelaz pre izvršene kontrole putnih isprava i druge kontrole propisane zakonom.

Iz citiranih zakonskih odredaba proizilazi obaveza ovlašćenih službenih lica organa unutrašnjih poslova da vrše kontrolu ispravnosti putnih isprava pri prelaženju državne granice i identiteta lica koja prelaze državnu granicu. Oni mogu prilikom vršenja kontrole putnih isprava da izvrše i pregled lica i stvari koje ta lica nose, kao i pregled prevoznih sredstava kojim prelaze državnu granicu samo radi sprečavanja neovlašćenog prelaženja državne granice i prenošenja vatrenog oružja, eksploziva, štampe odnosno drugih stvari čije je unošenje ili iznošenje iz zemlje zabranjeno. Odrednica "može" sadržana u članu 16. ovog Zakona ne znači obaveznu i безусловnu pojačanu kontrolu prevoznih sredstava već samo onu uslovljenu postojanjem sumnje u neovlašćeno prelaženje državne granice, prenošenje vatrenog oružja, eksploziva, štampe i drugih stvari čije je unošenje ili iznošenje iz zemlje zabranjeno. To znači da se isprave o vozilu kontrolišu izuzetno, kada je prijavljena krađa vozila, nestanak isprava o vozilu ili kada postoje neke druge okolnosti koje zahtevaju takvu kontrolu. Radi se o radnji koja ne spada u krug obaveznih radnji zbog čega izostanak te radnje ne predstavlja, po oceni Vrhovnog suda, nepravilan ili nezakonit rad državnog organa.

Kako u konkretnom slučaju nema propusta koji predstavljaju nepravilan ili nezakonit rad organa tužene, to tužena nije odgovorna za štetu koju je tužilac pretrpeo u smislu odredbe člana 172. Zakona o obligacionim odnosima. Zbog toga je Vrhovni sud preinačio obe nižestepene presude i tužbeni zahtev tužioca odbio primenom člana 407. stav 2. ZPP.

Odluka o troškovima parničnog postupka zasnovana je na članu 159. Zakona o parničnom postupku jer tužena koja je u sporu uspela, opredeljeni zahtev za naknadu troškova parničnog postupka nije postavila do okončanja raspravljanja niti je takav zahtev postavila u reviziji.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd